

Den næste Sag paa Dagsordenen var:

Anden Behandling af Forslag til Lov om Eneret for Staten til Anlæg og Drift af Telegrafer og Telefoner m. m.

(Første Behandling findes i Tidenden Sp. 852; Udvalgets Betænkning i Tillæg B., Sp. 861.)

Uden for Betænkningen var intet Ændringsforslag stillet.

Lovforslagets Paragraffer samt de stillede Ændringsforslag, fattedes til Forhandling under et.

Ordføreren (C. Hage): Det foreliggende Lovforslag har 16 Paragraffer, Antallet af stillede Ændringsforslag er 51. Det er, som man vil se, et forholdsvis betydeligt Antal Ændringsforslag. Udvalget har stillet; men de Forandringer, som disse Forslag ville medføre, ere trods deres Antal ikke meget indgribende. Den langt overvejende Del tilsigter kun Sprog- eller Redaktionsændringer; om selve Grundtanken har hele Udvalget kunnet samle sig. Hovedspørgsmaalet med Hensyn til Ordningen af hele denne Sag maa siges at være det, hvorvidt Staten bør tilstræbe at faa Driften af Telefonvæsenet i sin Haand, ligesom den allerede har Driften af Telegrafvæsenet. Herom kan der selvfølgelig være forskellige Meninger og har ogsaa været det i Udvalget. Jeg tror at kunne sige, at den overvejende Stemning i Udvalget har gaaet i Retning af efterhaanden at luge Telefonledningerne koncentrerede paa Statens Haand; men der har tillige været Forstaelse af, at dette er en Opgave, som ikke i Øjeblikket vil kunne lade sig løse, i alt Fald ikke uden altsfordre store finansielle Ofre fra Statskassens Side. Det, som man derfor har samlet sig om som den heldigste Ordning i Øjeblikket, er, at Spørgsmaalet holdes aabent, at intet i den Henseende foregribes, men at det dog tilstræbes, at hele Telefondriften efterhaanden kan komme ind under Statens Kontrol. Thi hvad enten man er Tilhænger af Statsdrift eller ej paa Telefonvæsenets Omraade, maa det erkendes, at dette er en Virksomhed, som ikke er egnet til ganske uden Tilhyn eller Kontrol fra Statens Side at være overladt til privat Foretagsomhed. Det er en af den Slags Virksomheder, som faa Karakter af Monopol, om ikke et legalt saa dog et faktisk Monopol, og Virksomheder af denne Art bør ikke udøves uden al Kontrol fra Stats-

magtens Side. En saadan Kontrol vil opnaas derved, at der for Fremtiden ikke vil kunne foretages ny Anlæg, ikke paabegyndes ny Virksomheder af denne Art uden Koncession fra Statsmagtens Side, og i Koncessionen vil da være at indføre de fornødne Bestemmelser om Statens Tilhynsret. Saaledes vil Forholdet blive med Hensyn til alle de ny private Selskaber og Anlæg, som maatte komme i Fremtiden efter Lovens Vedtagelse. Hvad derimod angaar de Selskaber eller Anlæg, som allerede nu ere bestaaende, maa de kunne fortsætte deres Virksomhed med samme Ret; som de nu besidde, idet deres vel erhvervede Ejendomsret ikke uden fuld Erstatning fra Statsmagtens Side kan fratages dem. Hvis Staten vil overtage de nu bestaaende private Telefonselskabers Anlæg, kan det kun ske ved Ekspropriation. Noget andet er, at de bestaaende Selskaber kunne søle sig foranledigede til at søge Koncession og altsaa frivillig at underkaste sig de almindelige Betingelser, der gælde for Koncession. — Et andet væsentligt Hovedpunkt, som har været Genstand for adskillig Tvivl i Udvalget, er det, som omhandles i Lovens 2det Kapitel; det skal jeg senere komme tilbage til.

Idet jeg nu skal omtale de enkelte Ændringsforslag, vil jeg følge den Orden, som er angiven i Betænkningen; jeg berører først de betydeligere Ændringer, ladende de mindre og uvæsentlige ligge. Først nævnes i Betænkningen de Bestemmelser, som vedrøre de Billaar, hvorunder Koncession kan meddeles; herhen høre Ændringsforslagene Nr. 2—8 samt Nr. 15 og 45. Disse Forslag gaa ud paa nærmere at klargøre Koncessionernes Indhold. De gaa i en dobbelt Retning, idet de tilsigte, dels at tilføre Statsmagten en større og mere afgørende Indflydelse paa de koncessionerede Selskaber, deres Drift, Takster o. s. v. dels som Gengæld, som Modvægt derfor at give de koncessionerede Selskaber visse Rettigheder, som Lovforslaget ikke tilfuger dem. Hvad angaar de Bestemmelser, som gaa ud paa nærmere at præcisere de Billaar for Koncession, som Statsmagten vil opstille, komme vi først til Ændringsforslaget Nr. 2 og Ændringsforslaget under Nr. 3; Udvalget deler sig her i et Flertal og et Mindretal. I Lovforslaget staar der, at Koncessionen kan meddeles for et begrænset Aaremaal; men Udvalget har været enigt om, at det vil være rettere at sætte et bestemt Aaremaal som Maksimum. Flertallet foreslaar 20 Aar, Mindretallet 15 Aar. Det er væsentlig en Stønsag, om man vil foretrække det ene eller det andet. Naar Flertallet, hvortil jeg